

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler

Randi Lind, 51568907
randi.lind@statsforvalteren.no

Vedtak - krav om lovlighetskontroll - kommuneplanens samfunnsdel, Karmøy kommune

Det er krevd lovlighetskontroll av Karmøy kommune sitt vedtak KST-053/22 av 13.06.2022. Statsforvalteren finner ikke at det er grunnlag for å kjenne vedtaket ulovlig.

Statsforvalteren viser til kommunens oversendelse av 21.09.2022.

Sakens bakgrunn

Karmøy kommune sin samfunnsdel ble lagt ut på høring i november 2021. Frist for innspill var satt til 24. januar 2022. Det var kommet inn 266 høringssvar. Det foreligger mulighetsstudier for de tre byene i Karmøy, en scenarioutredning og en levekårsundersøkelse som fungerte som underlag for utvikling av forslag til planen.

Kommunestyret i Karmøy kommune traff 13.06.2022 vedtak i sak 053/22:

«Kommuneplanens samfunnsdel vedtas med følgende endringer:

Overordnede utviklingsmål:

1. Kommunen vil legge til rette for at folk skal kunne etablere seg i levende bygder, tettsteder eller byer i hele kommunen. Det er viktig at lokalsamfunn gis mulighet til fremtidig befolkningsvekst m.a. ved nybygging og fortetting og oppgradering av eksisterende eiendommer m.v.

2. Kommunen vil vektlegge gode utviklingsprosesser i våre tre byer med utgangspunkt i sin egenart og med de stimuleringsiltak og den medvirkning kommunen som positiv utviklingsaktør kan bidra med for å styrke viktige servicefunksjoner i Karmøysamfunnet.

3. Viktige momenter til arealstrategien:

- Karmøy kommune vil ha en større ambisjon om å øke bostedsattraktivitet og næringsattraktivitet for derigjennom å tiltrekke seg flere innflyttere til kommunen enn en ren*

fremskrivning av folketallet slik det fremgår av nasjonale tall. Dette vil gi større styrke til å utvikle både by og lokalsamfunn.

- *Karmøy kommune skal være en aktiv og samskapende samfunnsutvikler som bruker strategiske investeringer og lokalisering av egen virksomhet for å utvikle levende byer og lokalsamfunn.*
- *En bærekraftig kommune må satse på og styrke det som skaper verdier basert på fornybare ressurser som bl.a. landbruk, fiske og skogbruk.*
- *Begrepet "Kjerneområde landbruk" og Interkommunalt samarbeid - kunnskap om sjøarealene (jfr, K-sak 45/20 om kunnskapsgrunnlag for bruk av kystområder for fiskeri og oppdrett, med tanke på økt matproduksjon) skal gjennomgås grundig og hensyntas i arbeidet med arealplanen.*
- *Karmøy kommune støtter arbeidet med verneprosesser etter Naturmangfoldsloven som for eksempel den som Statsforvalteren i Rogaland har startet opp. Karmøy kommune vil være en aktiv medspiller i den videre verneprosessen.*
- *Det skal legges til rette for gode samferdselsløsninger for både myke trafikanter, kollektivtilbud, godstransport, bilister og øvrig infrastruktur, der eksisterende infrastruktur og vedtatte planer/prosjekter skal hensyntas/vurderes,*
- *Behov for nærings- og industriområder må gjennomgås med målsetting om å legge til til rette tilstrekkelig arealreserve for neste planperioder.*
- *Kolnes-området er ett av flere eksempler på områder for økt bosetting i Karmøy kommune*
- *Når nødvendig infrastruktur og andre samfunnsviktige etableringer foretas, skal natur-, miljø- og jordvern ivaretas på best mulig måte.*

4. Vedtakets punkt 1 og 2 kommer til erstatning for utviklingsscenariet om "Byen som motor" slik det fremkommer m.a. på sidene 42 og 43. Disse sidene tas ut av planen. Sidene 44 og 46 erstattes av vedlagt tekst.

5. Samfunnsdelen skal praktiseres og forstås i lys av dette vedtaket. Der hvor det er uoverensstemmelse mellom kommuneplanens samfunnsdel og kommunestyrets vedtak, har kommunestyrets vedtak forrang.

12.06.2022

Vedlegg

KARMØY KOMMUNE SIN AREALSTRATEGI

På bakgrunn av vedtatte prioriterte bærekrafts-mål, nasjonale og regionale føringer har kommunen utviklet sin egen arealstrategi. Arealstrategien handler om hvordan kommunen i fremtiden bør planlegge veksten og arealbruken for å få til en ønsket utvikling innen handlingsrommet og lokale mål for en bærekraftig arealbruk, der lokalisering av boliger, industri, service og handel spiller en viktig strategisk rolle. Bygder, tettsteder og byer skal få utvikle seg, og kommunen ønsker å legge til rette for levende og sosialt bærekraftige lokalsamfunn i hele kommunen, der alle innbyggere får påvirke forhold i nærmiljøet og ellers i kommunen. Det er samtidig viktig å avklare forskjellen mellom byene og tettstedene sin funksjon i kommunen. Næringsetablering i tettsteder og bygder ønskes i utgangspunktet dimensjonert for å betjene sitt eget nærområde, uten at det legges begrensninger på den kommersielle driften. Videre vil det være viktig å gjøre byene i kommunen attraktive for hele kommunen og støtte opp om den kommunale senterstrukturen. Studier av våre byer har vist at de besitter mange gode eksisterende kvaliteter og fremtidige muligheter som både kan og bør utvikles. Felles for de tre byene er behovet for økt handel og antall kontorarbeidsplasser. Lokalsenterfunksjoner som dagligvare og servicefunksjoner skal støtte opp om utviklingen av allerede etablerte tettsteder. Hovedgrepet i samfunnsdelens arealstrategi er etter dette todelt

ved at det skal legges til rette for, og stimuleres til gode utviklingsprosesser i våre tre byer samtidig som våre levende og sosialt bærekraftige lokalsamfunn skal videreutvikles. De lokale målene for utviklingen må skje innen handlingsrommet for nasjonale og regionale retningslinjer. (jfr. Vedtakets pkt. 1 og 2) Nasjonale og lokale jordvern målsettinger skal også hensyntas i denne sammenheng. Kommunen skal i sin kommuneplan trekke langsiktige grenser mellom landbruks-, natur og friluftsområder og utbyggingsområder.

Begrepet "Kjerneområde landbruk" og Interkommunalt samarbeid - kunnskap om sjøarealene (jfr. K-sak 45/20 om kunnskapsgrunnlag for bruk av kystområder for fiskeri og oppdrett, med tanke på økt matproduksjon) skal gjennomgås grundig og hensyntas i arbeidet med arealplanen. Norheim er et viktig knutepunkt i Karmøy med konsentrasjonen av handelsvirksomhet, servicetilbud og kollektivtilbud. Tilrettelegging for sykkel og gangavstand til arbeidsplasser og med grense mot Haugesund kommune, gjør at området bør tilrettelegges for boligvekst. I arbeidet med rullering av arealdelen skal arealreserve og fordelingen mellom de ulike tettstedene vurderes nærmere, med målsetting om å legge til rette for tilstrekkelig arealreserve for kommende planperioder. Karmøy kommune har en klar målsetting om å utvikle levende og attraktive byer, tettsteder og bygder.. De tre byene har ulik karakter noe som bør hensyntas i utviklingsarbeidet. Næringsutvikling er mer enn detaljhandel og kontorarbeidsplasser. Karmøysamfunnet har en høy andel sysselsatte i industrien. Lokalisering og dimensjonering av nærings- og industriarealer må også støtte opp om de overordnede målene i samfunnsdelen. Derfor skal det, i arbeid med rullering av arealdelen, gjøres en ABC-kartlegging for næringsområdene i kommunen. Kartleggingen brukes for å planlegge og legge til rette for «rett virksomhet på rett sted», ut ifra en målsetting om å minimere det samlede transportbehovet i en region, samtidig som at det legges til rette for et konkurransedyktig næringsliv og gode vilkår for trafikkavvikling.»

Kommunestyremedlemmene Nils W. Krog, Odd Magne Hansen og Marianne Sol Levinsen satte 22.06.2022 frem skriftlig krav om lovlighetskontroll av vedtaket. Kravet ble begrunnet med at det var foretatt vesentlige og gjennomgripende endringer av samfunnsdelen sammenliknet med planen som var ute på offentlig høring. Det anføres at arealstrategien i samfunnsplanen er fullstendig endret, og det stilles spørsmål til lovligheten av å vedta slike endringer uten ny høring.

I et brev av 09.08.2022 oppfordret fylkesdirektøren i Rogaland fylkeskommune Karmøy kommune til å sende ut arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel på ny høring for å få belyst saken bedre.

Krav om lovlighetskontroll ble behandlet av kommunestyret i møte 19.09.2022. Rådmannen anbefalte kommunestyret å omgjøre vedtaket, som følge av tilbakemeldinger fra Rogaland fylkeskommune. Kommunestyret valgte å opprettholde vedtaket, uten ytterligere begrunnelse.

Statsforvalteren viser for øvrig til sakens dokumenter.

Statsforvalterens vurdering

Vilkår for lovlighetskontroll

Etter kommuneloven (koml.) § 27-1 kan «tre eller flere medlemmer av kommunestyret» sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Denne myndigheten er for kommunene delegert til Statsforvalteren i forskrift av 30.08.2019 nr. 1096 punkt IX.

Etter § 27-3 første ledd kan Statsforvalteren ta stilling til om vedtaket:

- "a) Har et lovlig innhold*
- b) Er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak*
- c) Har blitt til på lovlig måte"*

Avgjørelsen i sak KST-053/22 er slik vi ser det et «endelig vedtak» etter kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav a, som det kan gjøres en lovlighetskontroll av. Kravet er fremmet av 3 medlemmer av kommunestyret, og ble innsendt innen fristen jf. kommuneloven § 27-1 første ledd annet punktum.

Vilkårene for å foreta en lovlighetskontroll er etter dette til stede.

Statsforvalteren begrenser lovlighetskontrollen til de forhold som er tatt opp i saken jf. § 27-3 andre ledd. Statsforvalteren vurderer at kommunestyremedlemmene har anført at vedtaket er ulovlig som følge av prosessuelle mangler.

Det kommunale selvstyret står sterkt, slik at Statsforvalteren ved en lovlighetskontroll ikke skal mene noe om avgjørelsen var formålstjenlig, hensiktsmessig eller lignende. Vi tar kun stilling til om avgjørelsen var lovlig etter gjeldende regelverk.

Om vedtaket har blitt til på en lovlig måte

I kravet om lovlighetskontroll stilles det spørsmål om kommunestyrets endringer av arealstrategien i samfunnsdelen skulle vært sendt på ny høring og lagt ut til nytt offentlig ettersyn. Dette er en anførsel om manglende prosessuell kompetanse.

Kontroll av den prosessuelle kompetansen innebærer en vurdering av om avgjørelsen er blitt til på lovlig måte, dvs. om saksbehandlingsreglene er fulgt. Plan- og bygningsloven gir saksbehandlingsregler som gjelder ved utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel i §§ 11-12 til 11-15, jf. § 11-2 fjerde ledd.

Kommuneplanens samfunnsdel har til hensikt å være et verktøy for kommunens helhetlige planlegging. I samfunnsdelen skal det tas strategiske valg for utviklingen av kommunen. Samfunnsdelen har ikke rettsvirkninger, men skal være et hovedpremiss for senere vedtak på de områder planen omfatter.¹ Dette i motsetning til arealdelen, som er rettslig bindende jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 11-6.

Kommuneplanvedtak er ikke enkeltvedtak som kan påklages jf. pbl. § 11-15 tredje ledd. Det er heller ikke mulig å fremme innsigelse til kommuneplanens samfunnsdel jf. § 11-16 jf. § 11-2 fjerde ledd. Dersom det oppstår tvil om vedtak av kommuneplanens samfunnsdel er lovlig, er lovlighetskontroll etter § 27-1 den eneste muligheten for å få prøvd dette utenfor domstolene.

Rettslig grunnlag

Det følger av plan- og bygningsloven § 11-14 at forslag til kommuneplanens samfunnsdel skal legges ut på høring og til offentlig ettersyn:

«§ 11-14. Høring av planforslag

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, kunngjøres i minst én avis som er alminnelig lest på stedet og gjøres

¹ Ot.prp. nr. 32 (2007-08) s. 210

tilgjengelig gjennom elektroniske medier. Fristen for å gi uttalelse og eventuelt å fremme innsigelse til kommuneplanens arealdel skal være minst seks uker.

Av saksframlegget skal det framgå hvordan virkningene av planen og innkomne uttalelser til planforslaget har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt ved vedtaket. Det skal også framgå hvordan planen ivaretar nasjonale og regionale hensyn.»

Kommuneplanens samfunnsdel har vært på høring og vært lagt ut til offentlig ettersyn. Spørsmålet er hvorvidt det er krav til en ny høring og utleggelse til nytt offentlig ettersyn grunnet endringene som er foretatt i etterkant av første høringsrunde.

Det følger av pbl. § 11-15 første ledd andre punktum at:

«Dersom kommunestyret vil treffe vedtak om kommuneplanens arealdel som medfører en bruk av arealer som ikke har vært gjenstand for høring under planbehandlingen, må de deler av planen som ønskes endret, tas opp til ny behandling.»

Ordlyden tilsier at plikten til fornyet høring kun gjelder kommuneplanens arealdel. Statsforvalteren fant grunn til å be Kommunal- og distriktsdepartementet om en tolkningsuttalelse av hvorvidt § 11-15 første ledd andre punktum stiller et krav til fornyet høring også av kommuneplanens samfunnsdel, dersom det ble foretatt endringer som ikke hadde vært gjenstand for høring.

Kommunal- og distriktsdepartementet konkluderte i tolkningsuttalelse av 14.03.2023 (ref. 23/591) med at § 11-15 første ledd andre punktum gjelder også for samfunnsdelen, under henvisning til §§ 11-2 og 11-4 første ledd. Om hva det innebærer at bestemmelsen gjelder for kommuneplanens samfunnsdel skrev KDD:

«Etter ordlyden skal altså planen «tas opp til ny behandling» dersom kommunestyret vil treffe vedtak «som medfører en bruk av arealer som ikke har vært gjenstand for høring under planbehandlingen». Samfunnsdelen åpner ikke på samme måte som arealdelen for «bruk av arealer». Denne delen av bestemmelsen kan derfor ikke legges til grunn etter sin ordlyd for samfunnsdelen. Det sentral vil være om det etter høring og offentlig ettersyn er gjort endringer i forslaget til samfunnsdel som gjør at forslaget bør behandles på nytt for å sikre at «alle deler av kommuneplanen har vært gjenstand for nødvendig formell planprosess og at virkningene av planen er tilfredsstillende vurdert», jf. Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) pkt. 6.11. Det må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle om forslaget krever ny behandling. I denne vurderingen vil det kunne være relevant at samfunnsdelen, som skal ta stilling til langsiktige mål utfordringer, mål og strategier, ikke gjelder rettigheter eller plikter for private personer på samme måte som arealdelen. Det er derfor i utgangspunktet et noe større rom for å gjøre endringer etter høring av samfunnsdelen sammenlignet med arealdelen.»

Etter dette foreligger det ikke et lovfestet absolutt krav til fornyet høring av samfunnsdelen. Avgjørende er om det i den konkrete sak foreligger endringer som bør behandles på nytt for å sikre at alle delene av kommuneplanen har vært gjenstand for nødvendig formell planprosess og at virkningene av planen er tilfredsstillende vurdert.

Som redegjort for ovenfor er samfunnsdelen, i motsetning til arealdelen, ikke rettslig bindende. Det er heller ikke gitt adgang til å fremme innsigelse mot kommuneplanens samfunnsdel. Dette tilsier at lovgiver har tatt et bevisst valg om å stille samfunnsdelen i en annen stilling enn arealdelen, ved at

kommunen står friere til å velge den prosess og det innhold de finner mest hensiktsmessig til de lokale forholdene.

Spørsmålet om virkningene av endringene i kommuneplanens samfunnsdel er tilfredsstillende vurdert må sees i sammenheng med de alminnelige reglene om utredning av saker.

Det følger av forvaltningsloven § 17 første ledd første punktum at forvaltningsorganet skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Forvaltningsloven § 17 gjelder direkte for saksforberedelse av enkeltvedtak. Det omtvistede vedtaket i denne er ikke et enkeltvedtak, slik at § 17 ikke kommer direkte til bruk. Det er likevel slik at forvaltningen skal treffe sine vedtak etter en forsvarlig saksbehandling.

Prinsippet om en forsvarlig saksbehandling betyr blant annet at et kommunestyre ikke skal treffe avgjørelse i en sak før den er tilstrekkelig utredet. Prinsippet ligger til grunn for bestemmelsen i kommuneloven § 13-1, hvor det er bestemt at kommunedirektøren har et selvstendig ansvar for at saker som blir lagt fram for kommunestyret nettopp er forsvarlig utredet.

Kommunedirektøren har i denne saken valgt å legge frem saken til vedtakelse, noe som tyder på at hun har vurdert saken som tilstrekkelig utredet og forberedt til at vedtak kunne treffes av kommunestyret den 13.06.2022. Kommunestyret har i tillegg et selvstendig ansvar for å vurdere om en sak er forsvarlig utredet. I samsvar med kommuneloven § 11-3 fjerde ledd kan derfor kommunestyret, med alminnelig flertall, vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak. Det gjelder selv om saken er ført opp på saklisten og kommunedirektøren har vurdert den som tilstrekkelig forberedt.

Realitetsbehandling av kommuneplanens samfunnsdel ble i april utsatt av kommunestyret. Da saken kom opp i kommunestyret 13.06.2022, forelå det ikke forslag om ytterligere utsettelse. Dette tilsier at kommunestyret da mente at kravene til en forsvarlig saksutredning var oppfylte. Det skal da være en høy terskel for å overprøve kommunestyrets flertalls vurdering på dette punkt.

Vurdering av endringene i kommuneplanens samfunnsdel i Karmøy kommune

Hovedendringen som er foretatt i kommuneplanens samfunnsdel i Karmøy kommune etter høringsrunden er at arealstrategien har gått fra å legge opp til at mesteparten av boligveksten ble styrt inn mot byene, til at kommunen skal legge til rette for at folk skal kunne etablere seg i bygder, tettsteder og byer i hele kommunen. Klagerne viser også til at det er tatt inn formuleringer som peker mot økt bruk av kystområdene for å legge til rette for oppdrettsnæringen.

I brevet fra Rogaland fylkeskommune viste fylkesdirektøren blant annet til at arealstrategien inneholder arealpolitiske føringer i strid med regionale og nasjonale føringer. Fylkesdirektøren skrev videre:

«Fylkesdirektøren mener derfor det er betenkelig at det fattes et vedtak som i stor grad ser bort fra det faglige grunnlaget, uten at det er framsatt nye faglige argumenter og uten at endringsforslaget er utredet. [...]

Når det fattes vedtak om et så sentralt styringsdokument som samfunnsdel og arealstrategi, mener fylkesdirektøren det påligger kommunestyret et ansvar for at konsekvensene av vedtaket skal være godt opplyst.» (s. 4)

Fylkesdirektøren viste også til at en arealstrategi som ikke signaliserer noen reell prioritering av hvor hovedvekten av boligveksten i kommunen skal skje, fremstår lite egnet som et arealpolitisk styringsdokument (s. 2). Dette ble også fremhevet av kommunedirektøren i oppsummering av høringsinnspillene, hvor det ble vist til at å prioritere alt er det samme som å ikke prioritere noe som helst. Kommunestyret var følgelig kjent med de forhold knyttet til prioritering som fylkesdirektøren fremhever, før kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt.

I perioden forut for vedtakelse av kommuneplanens samfunnsdel, igangsatte kommunen flere ulike utredninger. Det ble innhentet en levekårsundersøkelse, og det ble utført mulighetsstudier for å vurdere hvordan arealer som allerede er bebygd eller er satt av til utbygging, byrom og mobilitet bedre kan utnyttes og utvikles. Det ble innhentet scenarioutredning for mulighetene for å nå prioriterte bærekraftmål under ulike scenarioer for framtidig utvikling innenfor bolig, besøksintensiv handel og arealintensive arbeidsplasser (kontorvirksomhet) i kommunen. Det ble avholdt 7 åpne folkemøter, samt enkelte særskilte møter med næringsliv, Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Eldrerådet. I tillegg ble 266 høringsinnspill behandlet.

Scenarioutredningen av 06.10.2021 som kommunen innhentet i saksforberedelsen tar for seg konsekvensene av ulike stedsutviklinger. Selv om utredningen konkluderer med at et scenario med konsentrerte boligvekst og utvikling innenfor handel og kontorvirksomhet til byene gjør det lettest å oppnå kommunens prioriterte hovedmål, redegjør utredningen også for konsekvensene ved å velge andre scenarioer. Utredningen redegjør blant annet for ulemper med å legge til rette for en spredt stedsutvikling, slik også fylkesdirektøren påpeker i sitt brev (s. 3). Herunder vises det til økt ressursbruk knyttet til infrastruktur, høyere arealbruk og ulemper for folkehelsen ved en spredt vekst utenfor byer og tettsteder.

I tilfeller der et såkalt «benkeforslag» får flertall, vil det naturlig nok være en viss utfordring knyttet til å komme med en ny begrunnelse. Mens pbl. § 11-14 annet ledd stiller krav til begrunnelse i saksframlegget, foreligger ikke en tilsvarende plikt for kommunestyrets vedtak. Sett i forhold til administrasjonens saksframlegg, virker i dette tilfellet flertallets begrunnelse for endringer av kommuneplanens samfunnsdel lite fundamentert, ut fra det som går fram av vedtaket. Det er derfor, basert på de foreliggende opplysningene, vanskelig å etterprøve de vurderingene som ledet til kommunens valg av arealstrategi. Det kan imidlertid ikke basert på en manglende eller mangelfull begrunnelse alene, sluttet at det ikke er foretatt tilfredsstillende vurderinger.

I rådmannens oppsummering av høringsinnspillene fremgår det at «ganske mange» innspill omhandlet at det ikke var ønskelig med styring av fremtidig vekst til byer og prioriterte tettsteder. Det fremgår også at det har kommet innspill på at noen innbyggere ønsker muligheten til å bygge hus på en tomt hvor man vil, og da gjerne i bygda man kommer fra. Det er god grunn til å tro at innspill i høringsrunden nettopp er årsaken til at kommunestyret har valgt å endre deler av arealstrategien.

Klagerne har reagert på at det er inntatt setninger i kommuneplanens samfunnsdel som peker mot en økt bruk av kystområdene til oppdrett. Det fremgår av behandlingen av saken i kommunestyret at det ble foreslått at følgende setning ble strøket i avsnitt 3, 4. kulepunkt: "for fiskeri og oppdrett, med tanke på økt matproduksjon». Forslaget ble nedstemt. Dette tyder på at kommunestyret har foretatt en vurdering av om de ønsker tilrettelegging for bruk av kystområdene for fiskeri og oppdrett.

Det fremgår videre av vedtaket at arealstrategien er utviklet «*På bakgrunn av vedtatte prioriterte bærekrafts-mål, nasjonale og regionale føringer*», og at «*De lokale målene for utviklingen må skje innen handlingsrommet for nasjonale og regionale retningslinjer. (jfr. Vedtakets pkt. 1 og 2)*». Det går dermed frem av vedtaket at kommunen har vurdert nasjonale og regionale føringers betydning for kommuneplanens samfunnsdel, selv om den nærmere vurderingen ikke følger av vedtaket. I et hvert tilfelle er det tatt forbehold om at retningslinjene vil sette skranker for utviklingen i kommunen. Hvorvidt dette utgjør en praktisk løsning, er det ikke Statsforvalterens rolle å mene noe om i en lovlighetskontroll.

Som følge av at kommunestyret etter høringsrunden besluttet en annen arealstrategi enn den som var på høring, hadde imidlertid ikke høringsinstansene foranledning til å uttale seg om den alternative arealstrategien. Det kan dermed være forhold som ikke er blitt belyst ved kommunens vedtakelse av en endret arealstrategi for kommuneplanens samfunnsdel.

En kommuneplans samfunnsdel er ment som et overordnet styringsdokument, som tar stilling til kommunens langsiktige utfordringer, mål og strategier og fungerer som grunnlag for planer og virksomhet i kommunen. Samfunnsdelen påvirker imidlertid ikke innbyggernes rettslige stilling på samme måte som kommuneplanens arealdel. Dette må gjenspeiles i hvilke krav det stilles til å utføre en ekstra høringsrunde med sikte på utredning av planens mulige virkninger.

Som redegjort for, har kommunen foretatt grundige utredninger av virkningene av å velge ulike arealstrategier. Det fremgår at kommunen har utviklet arealstrategien på bakgrunn av nasjonale og regionale føringer, og at det er foretatt vurderinger av den valgte arealstrategi. Kommunestyret er ikke bundet av faglige anbefalinger, men kan foreta både faglige og lokalpolitiske vurderinger ved valg av arealstrategi.

Som vist har lovgiver tatt et bevisst valg om at det ikke skal være mulig å fremme innsigelse til kommuneplanens samfunnsdel, og at kommuneplanen heller ikke skal kunne påklages. Kommunen står følgelig fritt til å vedta samfunnsdelen med et innhold som høringsinstanser er uenige i. At det ikke er stilt et absolutt krav til fornyet høring i loven, kan også tas til inntekt for at de står friere til å foreta endringer av samfunnsdelen i etterkant av en høringsrunde.

Selv om det i foreliggende sak er vanskelig å fullt ut etterprøve kommunens vurderinger, finner Statsforvalteren under noe tvil at kommunen har foretatt en tilfredsstillende vurdering av kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 sine virkninger. Statsforvalteren finner som følge av dette at vedtaket ikke lider av en saksbehandlingsfeil fordi den ikke ble sendt på ny høring.

Vedtak:

Statsforvalteren i Rogaland har kommet til at Karmøy kommune sitt vedtak av 13.06.2022 i sak KST-053/22 er lovlig.

Statsforvalterens avgjørelse er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages jf. Forvaltningsloven § 28 jf. § 2.

Vi ber kommunen underrette klagerne.

Monica Nessa (e.f.)
avdelingsdirektør

Randi Lind
juridisk rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent